

2.4. BEZVĚDOMÍ

VĚDOMÍ JE JEDNOU ZE TŘÍ ZÁKLADNÍCH ŽIVOTNÍCH FUNKCÍ. BEZVĚDOMÍ JE STAV BEZPROSTŘEDNÍHO OHROŽENÍ ŽIVOTA.

VYVOLÁVAJÍCÍ PŘÍČINY:

- porucha ostatních základních životních funkcí (dýchání, krevního oběhu)
- poškození mozku (úraz, krvácení, epilepsie, nádor)
- poruchy látkové výměny organismu (např. komplikace cukrovky)
- otravy (alkohol, uklidňující léky, návykové látky)

TYPICKÉ PŘÍZNAKY:

- postižený leží či sedí ve zhroucené poloze
- podle hloubky poruchy vědomí nereaguje na slovní, fyzické ani bolestivé podněty

ČÍM JE POSTIŽENÝ OHROŽEN?

- mechanickou neprůchodností dýchacích cest (zapadlý kořen jazyka)
- vdechnutím nebo zatečením tekutého obsahu do plic
- selháním ostatních základních životních funkcí (dýchání, krevního oběhu)
- podchlazením
- pádem a úrazem při náhlém vzniku poruchy vědomí

ČEHO POTŘEBUJEME DOCÍLIT?

- uvolnit dýchací cesty, případně zabránit vzniku jejich neprůchodnosti
- včas zjistit případné zhoršení stavu se vznikem náhlé zástavy oběhu
- zabránit vdechnutí či zatečení tekutého obsahu do plic

POSTUP PRVNÍ POMOCI:

Pokud záchránce nalezne osobu, která se zdá být v bezvědomí, postupuje podle **3 kroků k záchraně života**.

- Záchránce **zkontroluje(1)**, zda jemu nebo postiženému na místě nehrozí žádné další nebezpečí, postiženého přitom neustále sleduje, osloví postiženého a zatřese jím zjistí, zda reaguje. Pokud reaguje, ponechá ho záchránce v poloze, v jaké se nachází (nehrozí-li v ní postiženému další nebezpečí) a v případě potřeby přivolá zdravotnickou záchrannou službu.
- Pokud postižený nereaguje, záchránce okamžitě **zavolá (2)** záchrannou službu. Hned poté zjistí, zda postižený normálně dýchá; pokud si není jist, že postižený dýchá normálně, pomůže s diagnostikou operátor záchranné služby. Pokud postižený dýchá normálně (s výjimkou stavů dále popsaných), ponechá ho záchránce v poloze, v jaké se nachází (nehrozí-li mu v ní další nebezpečí), trvale udržuje volné dýchací cesty, sleduje jeho dýchání a nepřetržitě postiženého sleduje až do příjezdu odborné pomoci.

- Pokud postižený nereaguje a nedýchá normálně, záchránce okamžitě **zahájí kardiopulmonální resuscitaci (3)** podle Standardu 2.1. *Základní neodkladná resuscitace dospělých*. Jakmile je k dispozici AED, připojí jej a postupuje podle pokynů přístroje. Pokud si není jistý, pomůže mu operátor.
- Postiženého v bezvědomí záchránce přikryje přikrývkou či izotermickou fólií

ZOTAVOVACÍ POLOHA:

Záchránce použije pouze za následujících okolností a podmínky, že postižený normálně dýchá:

- jedná-li se pravděpodobně o opilost či jinou otravu
- postižený zvrací nebo krvácí z úst či nosu
- jedná-li se o bezvědomí následkem tonutí
- je-li nutné postiženého z jakýchkoli důvodů opustit

NEVHODNÉ POSTUPY:

- nerozpoznání zástavy oběhu (mylná interpretace lapavých dechů, záměna stavu za epilepsii, opilost atd.)
- přerušování masáže v průběhu nalepování elektrod defibrilátoru
- nedostatečná frekvence stlačení (méně než 100 za minutu)
- nedostatečná hloubka stlačení
- nerespektování pokynů automatického externího defibrilátoru